

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПРАВознавства В НПУ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

УДК 378.147:34
(477)(092)

Управління
ШКОЛОЮ

Основою кожного закладу вищої освіти є освітнє середовище, яке формують його науково-педагогічні працівники. А саме освітнє середовище є основою для освітнього процесу студентів. Яскравим представником освітнього середовища НПУ Драгоманова вже не одне десятиліття є доктор історичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, академік Української академії історичних наук, АН ВШ України, член-кореспондент Української академії політичних наук **Богдан Іванович Андрусин**.

Наприкінці 90-х років ХХ ст., працюючи в НПУ імені М.П. Драгоманова, авторів цієї статті пощастило стати свідком і до деякої міри учасником становлення **нової наукової школи – методики викладання правознавства**. Саме **Богдан Іванович** очолив формування цієї школи.

У межах цієї наукової школи досліджуються такі основні проблеми методики викладання правознавства:

- методика викладання правознавства у школі;
- становлення та розвиток шкільної правової освіти;

- методики викладання правознавства у вищому навчальному закладі;
- концептуальні засади безперервної правової освіти України;
- моделі правової освіти в Україні та в пострадянських країнах;
- проблеми підготовки педагогів-юристів для викладання правознавства у школі та вищому навчальному закладі;
- державна політика у сфері правової освіти;
- юридична педагогіка.

Політичні й економічні процеси та зрушення в житті нашої держави зумовили зміну шкали цінностей та переоцінку пріоритетів суспільного світосприйняття. На перший план на початку ХХІ століття вийшла людина, її права та внутрішній, духовний світ. Важлива роль у такій трансформації суспільства належить правовій освіті, яка формує правову культуру та правосвідомість молоді, перетворюючи ідеали добра, законності та справедливості в мотиваційні чинники їхньої поведінки. Активна зако-

**Анатолій
ГУЗ**

Професор НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор історичних наук,
м. Київ

*Від редакції
Ім'я науково-освітнього простору країни –
Богдан
АНДРУСИШИН,
ювіляр початку
2019 року.*

*Редакційний
колектив щиро
вітає з 60-літтям
Колегу, нашого
шанованого автора
і Друга!*

Директор школи, ліцею, гімназії № 5 '2018

нотворча діяльність в Україні, впровадження на рівні держави соціальних і економічних програм і новітніх технологій,

Богдан АНДРУСИШИН

реформування й удосконалення системи державних органів, спрямоване на дотримання принципів верховенства права, відповідальності держави та її апарату перед людиною і громадянином за свою діяльність, вимагають від молодого людини набуття певної суми знань, теоретичних і практичних навичок, прояву власної громадянської позиції.

Одним із основних завдань правової освіти в Україні є формування правової освіченості молоді, її здатності керуватися правовими знаннями в координатах мінливого сучасного суспільного життя, вміння діяти відповідно до вимог права і закону.

Науково-методичним забезпеченням вузівської та шкільної правової освіти й займаються представники цієї наукової школи.

Діяльність наукової школи направлена також на методичне забезпечення та реалізацію заходів подальшого створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок їх застосування, забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації, а також визначення основних напрямів правоосвітньої діяльності у середніх та вищих навчальних закладах.

У 90-х роках ХХ ст. наш провідний педагогічний заклад вищої освіти розпочав підготовку фахівців-юристів. На-

вчально-методична база підготовки таких фахівців в державі вже існувала. Адже на початку ХХІ століття понад 200 навчальних закладів вищої освіти здійснювали підготовку юристів.

Богдан Іванович неодноразово на засіданнях кафедри, в роботі з аспірантами та науково-педагогічними працівниками Інституту політології і права, на засіданнях галузевої комісії МОН України *підкреслював, що саме наш навчальний*

Оскільки основи правових знань формуються в загальноосвітніх закладах, то подолати правовий нігілізм молоді має викладач права, вчитель правознавства.

Богдан Андрусишин

заклад має підготувати не лише юриста, а справжнього викладача права. Оскільки основи правових знань формуються в загальноосвітніх закладах, то подолати правовий нігілізм молоді має викладач права, вчитель правознавства.

Так, у навчальному плані підготовки фахівців з'явилися навчальні дисципліни «*Методика викладання правознавства в школі*» та «*Методика викладання правознавства у вищому навчальному закладі*». Під його керівництвом *вперше були підготовлені креативні, новаторські авторські навчальні програми цих навчальних дисциплін*, захищені магістерські та дисертаційні дослідження. На початку ХХІ століття **Б. Андрусишин** розгорнув активну роботу над навчально-методичним забезпечення методики викладання правознавства. Під його керівництвом підготовлено *науково-дослідні роботи* [1], *курси лекцій* [2], *підручники* [3], *навчальні посібники* [4], понад **100 наукових статей** у фахових наукових виданнях України [5], *монографії* [6], *виступи на міжнародних конференціях* [7].

Доробок НАУКОВОЇ ШКОЛИ Андрусишина

У цих та інших працях професору Андрусишину та представникам його наукової школи вдалося:

- упровадити новітні інформаційні технології викладання курсу «Основи правознавства» у вищих навчальних закладах України для всіх спеціальностей;

- запровадити сучасну методику викладання правознавства у контексті організації навчального процесу за кредитно-модульною системою;

- обґрунтувати методи стимулювання навчальної діяльності, принципи та прийоми активізації навчально-пізнавальної діяльності з правознавства студентами різних спеціальностей;

- розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників, які здійснюють викладання курсу правознавства, розробити та впровадити в освітній процес методи та форм активного навчання при вивченні правознавства;

- розробити концепцію та програму навчального курсу «Методика викладання правознавства у вищому навчальному закладі», яка враховує компетентнісний підхід до підготовки фахівця, краще впливає на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, на отримання знань студентами при вивченні вузівського курсу правознавства, на удосконалення та модернізацію системи правової підготовки у вищому навчальному закладі, та багато іншого.

Усі ці надбання знайшли втілення в освітньому процесі не лише НПУ імені М. Драгоманова, а й усіх вишах нашої країни. Навчальні та наукові праці з методики викладання правознавства отримали схвальні відгуки науковців, вчителів загальноосвітніх навчальних закладів нашої держави. Їх постійно цитують у світових наукометричних виданнях.

Я вдячний долі, що понад 20 років працюю під керівництвом шанованого професора **Б.І. Андрусишина** і є представником його наукової школи.

Нині знаюму вченому 60! Прийміть наші найщиріші вітання! Упевнений, що **Богдан Іванович** стане вихователем і натхненником ще не одного покоління вітчизняних педагогів та юристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрусишин Б.І. Концептуальні засади формування правових знань у студентів вищих навчальних закладів. – К., НПУ імені М. П. Драгоманова 2010/ Державний реєстраційний номер РК 0109U001263. УДК 378.147:340.115. – 135с.; Андрусишин Б.І. Концептуальні засади викладання навчальної дисципліни «Права людини» в загальноосвітніх навчальних закладах України. – К., НПУ імені М. П. Драгоманова 2011/ Державний реєстраційний номер РК 0111U000354 УДК 378.147:340. – 150 с.

2. Андрусишин Б.І. Методика викладання шкільного курсу «Основи правознавства»: курс лекцій / Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз. – К. Видавництво Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, 2005. – 162 с.

3. Андрусишин Б.І. Методика викладання шкільного курсу «Основи правознавства»: підручник/ Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз. – К. Видавництво: Знання, 2008. – 301 с.

4. Андрусишин Б.І. Методика викладання правознавства у вищому навчальному закладі: навчальний посібник/ Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз, Ю.С. Шемшученко. – К., Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2011. – 241 с.

5. Андрусишин Б.І. Еволюція шкільної правової освіти в Україні/ Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз// Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 18. Економіка і право. – 2007. – Випуск 5. – С. 99-111; Андрусишин Б.І. Учитель правознавства в структурі шкільного педагогічного колективу Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз // Юридичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 75-76.

6. Андрусишин Б.І. Актуальні проблеми юридичної освіти та науки в Україні : монографія / за ред. Ю. С. Шемшученка. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 361 с.

7. Андрусишин Б.І. Форми та методи формування правових знань у студентів вищих навчальних закладів у процесі вивчення вузівського курсу правознавства/ Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз // П'ять юридичні читання. Проблеми верховенства права: теорія і практика. Матеріали Міжнародної наукової конференції 23-24 квітня 2009 року. – К., НПУ імені М.П. Драгоманова. – С. 362-36; Андрусишин Б.І. Запровадження практично-орієнтованих форм навчання при підготовці юристів у ВНЗ / Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз// Одинадцять юридичні читання. «Форма сучасної національної української держави: реалії та перспективи» : матеріали Міжнародної наукової конференції 21-22 травня 2015 р. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015.– С. 249-251.

На фото:
Л. О. Коренькова та
А. Г. Калінічев –
колишні директори
136-ї та 217-ї київських
шкіл

Цьогоріч
Андрій Герасимович – ювіляр, йому 95!

ВІН:

- один з представників відомої київської управлінської династії;
- письменник, поет, драматург, режисер шкільних вистав і заходів;
- В. О. Сухомлинський *посилався* на досвід А. Г. Калінічева.
- **ЙОГО ШКОЛА:**
- зразковий навчальний заклад України;
- лабораторія/кузня підготовки резерву директорів шкіл;
- за результатами пошукової діяльності учнів і вчителів в ній створено зразковий музей, присвячений Великій Вітчизняній війні.

ІНІЦІАТИВА, ЩО ВАРТА УВАГИ ТА ПІДТРИМКИ

ПОСПІШАЙТЕ РОБИТИ ДОБРО!
3 1996 р. гімназістам 136-ої київської гімназії понад 20 років вручалася **Премія Заслуженого вчителя України Андрія Калінічева** переможцям з двох номінацій – «кращий гімназіст» і «краща гімназистка» – самим Андрієм Герасимовичем.

Гімназійна та педагогічна ради обирали номінантів з 5-ти кращих претендентів на отримання Премії з кожної номінації. Не останнє слово мав **Андрій Герасимович**, який упродовж багатьох років був директором київських шкіл, і засновник цієї премії – Андрій Андрійович Калінічев, син знаного педагога. Виходить, директор сам виростив спонсора-мецената. *Усі б так чинили: наші діти, учні, онуки – як би ми з вами, колеги, прекрасно жили!*

* * *

«ДОРОГА, ЩО НЕ МАЄ КІНЦЯ...»¹

До школи раптово приїздить третій секретар райкому і повідомляє, що на наступному тижні школу відвідає відділ шкіл ЦК КПУ на чолі з В. Усенко. Треба мити шию. Щоправда, для нас це не було великою проблемою. Нічого мити не будемо. Як є, так і буде. Нічого стучного вигадувати не будемо. Дійсно, до школи приїхав весь відділ шкіл. Майже цілий день були у школі, відвідували уроки, цікавилися роботою громадських організацій, і навіть покуштували шкільного обіду. А потім я запропонував гостям відвідати кладовище, що поряд зі школою, і поклонитися тим, хто завоював для усіх нас мирне життя, покласти квіти. Повертаючись з цвинтаря, В. Усенко питає А. Тимчика (тодішній завідувач міськвко): «А чим цей директор нагороджений?». А він: «Значком відмінника народної освіти, медаллю Макаренка та медалями ювілейними». – «І все?». Представляйте його! А Тимчик А.І.: «Так він же був на окупованій території...». В. Усенко: «Киньте ці дурниці». Через місяць були опубліковані Укази уряду про присвоєння звання Заслуженого вчителя, де було і моє прізвище. Сорок років треба було відпахати на освітянській ниві, щоб твоя робота була оцінена так високо. **В цьому ж році школа була визнана зразковим навчальним закладом України.**

¹ Фрагмент автобіографічної повісті А. Г. Калінічева (укладач, загальна редакція О. Виговська – К.: БО ЦСР ім. М. Пирогова, 2010. – 368 с.: іл.).

Андрій КАЛІНІЧЕВ – одна з освітянських ЗІРОК!

ЗВЕЗДА
KIC 5524879
названа іменем
Andrey Kalinichev

Звезда Andrey Kalinichev (каталожний номер KIC 5524879) розположена на небосводі в Солов'язі Лирки между яркими звездами Денебом и Вегой. Она имеет 10-ю звездную величину и видна с Земли в любительский телескоп.

Галактика "Млечный Путь"

Андрій Герасимович Калінічев

Палео архив телескопа Kepler

Дорога, що не має кінця...

Директор школи, ліцею, гімназій № 5 2018

ІМ'Я НАУКОВО-ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ КРАЇНИ – Віктор АНДРУЩЕНКО: освітянський «АН»

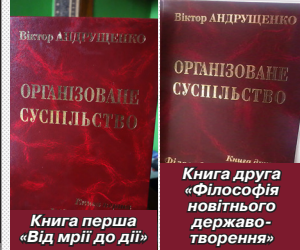
Віктор Петрович Андрущенко – ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, установи-співзасновника Всеукраїнського науково-практичного журналу «Директор школи, ліцею, гімназії». Віктор Петрович – член редакційної Ради журналу, його постійний автор. Читачі журналу, зокрема керівники середньої освіти, та редакційний колектив шанують і слово, і діло Віктора Петровича, тому на Дошці Пошани (за визнанням науковців і керівників шкіл країни нею стали обкладинки нашого журналу) неодноразово був презентований як Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, очолюваний В.П. Андрущенко, так і сам ректор університету – Віктор Петрович Андрущенко (про що й розповідають обкладинки журналу, див. фото-вріз).

В.П. Андрущенко – автор 890 наукових праць, серед яких одноосібні монографії: «Під знаком вічності», «Організоване суспільство», «Світанок Європи», «Проблема підготовки нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття» та ін. У фото-врізі дві книги ювіляра – «Організоване суспільство». Перша книга – «Від мрії до дії». Книга друга – «Філософія новітнього державотворення». Цей двотомник – світоглядний орієнтир в глобалізованому світі – потрібен кожному українцю, а насамперед – кожному освітянину: Вчителю, Директору НУШ, Науковцю!

Усвідомлюючи вагу доробку Віктора Петровича, пригадуєш його розповіді, коли він це робить (вночі, залишаючи лише 2-3 години для відпочинку), в мой уяві виникає образ останньої моделі літака «АН», розробленого конструкторами-винахідниками київського заводу Антонова. А ще пригадую, як кажуть в народі: «попереду паровоза», тож і маю всі підстави наостанок зазначити: на кшталт літака «АН» масмо освітянський «АН», достовірність заявленого підтверджується першими двома літерами прізвища нашого ЮВІЛЯРА. Наш освітянський «АН», якому «зверху видно все», торує небо власними крилами/серцем/головою й прокладає виврені маршрути для української науково-освітянської спільноти!

Ось тому В.П. Андрущенко – лауреат Державної премії України в галузі освіти. Нагороджений Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня. Повний кавалер Ордена «За заслуги» I, II, III ступенів.

¹ Одноімненну рубрику започатковано у Всеукраїнському науково-практичному журналі «Директор школи, ліцею, гімназії» у 2016 р. за ініціативи його головного редактора Ольги Виговської.

Директор школи, ліцею, гімназії № 5 2018

Меморіальний МУЗЕЙ-САДИБА академіка Івана Андрійовича ЗЯЗІОНА¹

Ініціатива створення Музею

належить академікам НАПН України Ничкало Неллі Григорівні та Андрущенку Віктору Петровичу, ректору НПУ імені М.П. Драгоманова. Кошти на обладнання музею надані друзями НПУ імені М.П. Драгоманова та учнями, шанувальниками творчості Івана Андрійовича.

Закономірно, що й **організаторами** Музею стали Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова та Національна академія педагогічних наук України.

На фото (зліва направо): В.П. Андрущенко (другий) і Н.Г. Ничкало (четверта)

* * *

ПАМ'ЯТНИК АНДРІЮ МАЛИШКУ²

У Києві (вул. Андрія Малишка) 17 червня 2016 р. в парку імені Андрія Малишка відбулося урочисте відкриття і освячення пам'ятника видатному українському письменнику Андрію Самійловичу Малишку.

АНДРІЙ САМІЙЛОВИЧ МАЛИШКО: про нього
Народився 14 листопада 1912 р. в Обухові Київської області в багатодітній сім'ї сільського шевця. У 1930 р. надрукував перші свої вірші. Закінчивши у 1932 р. Київський Інститут народної освіти (нині – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова), працював учителем в Овручі, на Житомирщині, у школі, яка нині названа його ім'ям.

У 60-х роках творчість Андрія Малишка сповнена протесту проти русифікації України.

Авторству Андрія Малишка належать українські пісні, що стали народними. «*Два кольори*», «*Рідна мати моя...*» як і багато інших: як тільки почуєш перші звуки, в уяві відразу він – Андрій Малишко! **Ініціаторами створення і встановлення пам'ятника виступили:**

Фонд Андрія Малишка (Дмитро Павличко, на фото у центрі), Національний центр «Мала академія наук» (Станіслав Довгий, на фото 1-й зліва) та Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (**Віктор Андрущенко**, на фото 1-й справа).

¹ В Україні відкрито меморіальний музей-садибу... // Директор школи, ліцею, гімназії. 2017. № 1-2. С. 203-208.

² Українська інтелігенція – суспільству // Директор школи, ліцею, гімназії. 2016. № 1-3. С. 166.

«ПЕДАГОГІКА ДОБРА» – найяскравіша складова науково-освітнього іміджу України

Щоб заявити про це науково-освітньому світу, щоб дізналася про таке якнайбільша кількість освітян країни, академіки **В.П. Андрущенко** та **Н.Г. Ничкало** реалізували ще одну чудову ідею: започаткували в науково-педагогічному просторі ще й проведення **I Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності та майбутнього»**, яка відбулася 30-31 березня 2017 р. на базі Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Зверніть увагу: не всеукраїнської, а міжнародної! *Програмою роботи конференції було якраз і передбачено не лише пленарна сесія та робота секцій, а саме відкриття Меморіального музею-садиби Івана Андрійовича Зязюна. Додамо, що під час пленарної сесії та роботи секцій обговорювалися проблеми, пов'язані з науковою спадщиною академіка І.А. Зязюна.*

Від укладача

Наостанок зазначу: надзвичайно важливо, щоб така конференція стала щорічною – отоді й долучаться до спадщини Івана Андрійовича й молоді українські вчені-дослідники, як і вчені зарубіжжя. Останнє важливо і для науково-освітнього іміджу, якого в науковому світовому товаристві ми поки що не маємо, але вже почали дбати, тож **«Педагогіка добра» має стати його найяскравішою сторінкою – буде Україні чим себе достойно презентувати!**

А у нас з вами, колеги, з'явилася нагода щиро подякувати за означені ініціативи академікам **В.П. АНДРУЩЕНКУ** та **Н.Г. НИЧКАЛО!**

Ольга ВИГОВСЬКА

ЧИ ОДИН В ПОЛІ ВОЇН?

Або що може зробити одна людина з державницьким мисленням

Кожному в Україні відомі імена Василя Сухомлинського, Антона Макаренка. Щорічно проводяться на їх честь всеукраїнські, міжнародні заходи, відкриваються музеї, присвоюються закладам та установам їх імена, створюються скульптурні пам'ятники тощо. А чи часто ми задумуємося, а хто за цим усім стоїть?

За кожним іменем вченого, педагога стоять наші колеги, яким не байдуже те, що зроблено було за життя цією людиною, тож і вважають, що знайомство з його доробком буде корисним сучасникам.

Таким є і **Віктор Петрович Андрущенко**: на С. 114 ми розповіли лише про дві його ініціативи, на цій сторінці (див. вріз) – ще про одну розкажемо. Зупинюся на останній.

Багато хто з нас шукає способи як допомогти українському вчителю, щоб його професія в країні стала престижною, пріоритетною, а сам учитель – шанованим. Цього потребує як сьогодні, так і майбутнє держави. На жаль, поки це завдання так і залишається невирішеним. Тому у врізі ми з превеликим задоволенням знайомимо Вас, шановний читачу, з ініційованою ідеєю, як зрушити з місця «довготривалі, заморожені проблеми українського вчительства» – консолідувати зусилля колишніх президентів щодо їх вирішення! Залишається лише дати відповідь: а хто може таке зробити? **Це зробив Віктор Андрущенко!** Як йому вдалося це здійснити? А ви зверніть увагу на його громадські статуси, то й відповідь стане очевидною.

Він і перший віце-президент Асоціації вищих навчальних закладів України, Президент міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів Європи, віце-президент Оксфордського клубу ректорів Європи. **В. Андрущенко** – почесний професор 15 університетів світу.

Ці громадські посади якраз і засвідчують спроможність Педагога, Керівника не лише на державному рівні вирішувати проблеми Вчителя, а й на МІЖНАРОДНОМУ, що й робить наш дорогий ЮВІЛЯР! Хай ЙОМУ ці завдання будуть під силу!

Люди, які працюють і за посадою та одночасно і за велінням серця варті особливих слів, відзнак, захочень, підтримки. Наш ЖУРНАЛ започаткував рубрику, щоб розповідати про таку діяльність КОЛЕГ, їх ініціативи. Про зазначені ініціативи **Віктора Андрущенка**, як й про інші його «ноу-хау», протягом останнього двадцятиліття ми постійно інформуємо читачів, бо це того варте: *завжди нестандартно, неочікувано, креативно й своєчасно!*

В той же час газета «Освіта» неодноразово визнавала **В.П. Андрущенка** «кращим освітянином»: у різні роки він був лауреатом відзнак «Засвіти вогонь» та «Лиц Храм збудуй»!

Хай щастить Вам і надалі, **Вікторе Петровичу!** Ваша праця потрібна Україні, потрібна всім нам, ОСВІТЯНАМ, Вашим щирим шанувальникам Вашого покликання!

Ольга ВИГОВСЬКА.

«СВІТАНОК ЄВРОПИ: ПЕРСПЕКТИВИ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ, КОНСЕНСУС-НІ ПРАКТИКИ»

III Балтійсько-Чорноморський форум з проблем безпеки в Україні та Європі: роль нового вчителя в процесі відповідальності співпраці
Реферативно-аналітичний огляд виступів учасників форуму¹.

«Розпочинаємо міжнародний діалог університетів, у якому Драгоманівський педагогічний може виступити базовим закладом, організувати освоєння мудрості Старійшин та молодіжного дискурсу стосовно безпеки і перспектив розвитку глобального світового порядку, ролі України в сучасному європейському просторі», – зазначив **Віктор Андрущенко**, ректор НПУ імені М.П. Драгоманова, модератор заходу.

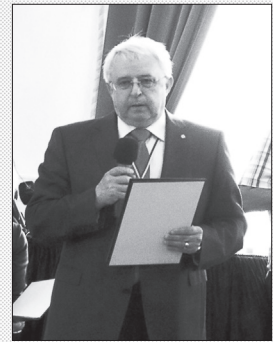
І далі продовжив: «Такого дійства в нашому університеті ще не було. Під час сьогоднішньої події в університет завітали президенти різних років балтійсько-чорноморського простору. Ця подія має історичний характер, визначальний характер як для майбутнього України, так і Європи, освіти та виховання підрастаючого покоління».

Віктор АНДРУЩЕНКО: Здавалося б, хто такий учитель. Важливо його виховати для суспільства, а для президентів він – найголовніша їх підтримка. В Україні 500 тисяч учителів, у них надзвичайно важка праця, вони отримують мізерну зарплату. *А коли буде увага президентів, підтримка, наша громадянська увага, тоді учитель буде працювати ще краще.* І саме тому ми, асоціація ректорів університетів Європи, хочемо скласти слова подяки всім президентам, які сьогодні прийшли до університету.

Ольга ВИГОВСЬКА: Найкращого способу вирішити проблеми освіти важко й придумати! І хоча тут ще багато роботи, але вже є наміри, як заявлено в резолюції, створити постійно діючу структуру, де б ці проблеми могли бути в епіцентрі уваги.

Вельмишановний Вікторе Петровичу! Підтримую оці Ваші новаторські починання, які спроможні реально розв'язати проблеми освіти і вчителів! На такий результат давно чекає вчительство країни, для якого ВИ у означений вище спосіб стає ОБЕРЕГОМ! Головне, довести розпочате до успішного завершення справи: тож, через терни – до результату!

¹ Див. наш журнал: 2017. № 1-2. С. 24-34.

Наші ювіляри

АНДРУЩЕНКО Віктор Петрович,

ректор Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор, автор 890 наукових праць, серед яких – одноосібні монографії: «Історія соціальної філософії», «Під знаком вічності», «Організоване суспільство», «Світанок Європи», «Проблема підготовки нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття» та ін.; Лауреат Державної премії України в галузі освіти, президент міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів Європи, почесний професор 15 університетів світу; співзасновник, член редакційної ради і автор нашого журналу;

БУРДА Михайло Іванович,

завідувач відділу математичної та інформатичної освіти Інституту педагогіки НАПН України, академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, є одним із розробників Державного стандарту загальної середньої освіти (ЗСО) для основної і старшої школи, навчальних програм, концепції профільного навчання в старшій школі та методичної концепції диференційованого навчання математики в середній школі, на основі якої створив підручники з геометрії, методичні і дидактичні посібники, автор понад 200 наукових праць, зокрема з проблем змісту ЗСО, голова науково-методичної комісії із засобів навчання та обладнання закладів освіти НМР з питань освіти МОН України;

АНДРУСИШИН Богдан Іванович,

декан факультету політології та права НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор історичних наук, професор, ним створено наукову школу методики викладання правознавства. Його науково-педагогічний доробок складає понад 300 наукових праць, серед яких багато підручників, за якими готуються сучасні вчителі для нової української школи країни;

КАЛИНЧЕВ Андрій Герасимович,

ветеран управлінської праці, Заслужений учитель України, перший директор ЗОШ № 217 м. Києва, який було присуджено звання «Зразковий навчальний заклад м. Києва». Сьогодні Андрій Герасимович не полишає думки про покращення української школи, а в нашому журналі завжди залишається почесним консультантом, шанованим автором, поетом і ДРУГОМ!

*Наші найкращі вітання ювілярам!
Злагоди та гарної погоди вам у душі
та дім, родині та роботі!
Здоров'я, творчих злетів,
невичерпної сили, довгих, плідних
і щасливих вам літ!
Нехай Божя іскра чуйності,
людяності й добра ніколи не згасне
у ваших світлих серцях!*

